

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/597/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

400/2012. (XI. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. július 17-én előterjesztett **panaszát** a 2012. november 28-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. július 17-én elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, melyet a 2012. július 24-én telefax útján aláírásával is megerősített.

I.

A panaszos a beadványában előadta, hogy 2012. július 13-án a Budapest, Újpest-Központnál lévő büfénél intézkedés alá vonta egy személy, aki nem viselt a ruházatán azonosítót, ezért nem tudja, hogy rendőr volt-e az illető. Az intézkedés kezdetén nem köszönt, csak annyit kérdezett, hogy a közelben parkoló autó a panaszosé-e, majd forgalmi és jogosítványt kért. A panaszos előadta, hogy az utca bejáratánál ugyan várakozni és megállni tilos tábla volt, de mivel kiegészítő tábla nem tiltotta a járdán parkolást, ezért ott állt meg a gépjárművével, majd barátaival elment a büféhez. Mikor visszafelé tartottak, akkor látta, hogy egy személy intézkedik (fehér pólóban, amin rendőrség felirat volt, övén pisztolytáska) egy időközben

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

mögéjük parkoló gépkocsi vezetőjével szemben. A hosszas beszélgetés után, amit a panaszos nem tudott nyomon követni, hallotta a panaszos, hogy a másik sofőrt szóbeli figyelmeztetésben részesítette a rendőr, míg őt 30.000 Ft-ra megbírságolta. Amikor a panaszos jelezte, hogy mivel nincs külön kiegészítő tábla, ezért szerinte megállhat, a rendőr gúnyos, sértő megjegyzéseket tett, közölte, hogy ne nézze őt a panaszos hülyének.

Ezután többen körülállták a panaszost és a hölgyismerőst, majd leparancsolták őket a járdáról. Ez az eljárás nagyon megrémítette a panaszos barátnőjét.

A panaszos sérelmezi, hogy amíg a másik autóst csak figyelmeztetésben részesítették, őt 30.000 Ft-ra büntették. Sérelmezi továbbá, hogy a rendőr civil autóból intézkedett, és a rendőrségi azonosítókat sem viselte. Kifogásolta azt is, hogy a rendőr őket igazoltatta, míg a büfénél étkező, dohányzó és italozó 4 roma személyt nem, illetve azt is kifogásolta, hogy miért kellett hat-hét személy a panaszossal szembeni intézkedéshez.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) N. I. r. szds. 2012. szeptember 11-én kelt parancsnoki kivizsgálásban előadta, hogy M. N. r. ftzls. 2012. július 13-án 20 órától július 14-én 8 óráig szolgálatparancsnoki feladatokat teljesített a BRFK IV. Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén.

A r. ftzls. szolgálata ellátása során 23 óra 50 perc körüli időben tapasztalta, hogy a IV. kerület P. S. utca 3. szám előtt egy személygépkocsi a járdaszakaszon áll, annak teljes terjedelmét elfoglalva, így a járművezető megszegte az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 40. § (8) bekezdésében foglaltakat. Mivel a járművezető az intézkedés megkezdésekor nem tartózkodott a helyszínen, M. N. r. ftzls. utasította L. P. r. törm. gépkocsizó járőrt, hogy a helyszínen rendszeresített PDA eszközzel rögzítse a jogsértést a hatályban lévő 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 21.§-ában foglaltaknak megfelelően.

Az intézkedés során megjelent a személygépkocsinál a vezetője, akit ekkor M. N. r. ftzls. rendőri intézkedés alá vont a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 20. §-ában foglaltak alapján. A napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét, rendfokozatát és beosztását, majd közölte az intézkedés alá vont személlyel intézkedésének a célját. Öltözete az előírásoknak megfelelően szolgálati bevetési öltözet volt, rajta állományjelzővel, rendfokozati jelzővel, valamint himzett azonosítójának számával.

A r. ftzls. tájékoztatta a panaszost, hogy a jogsértésről felvételek készültek, melyeket megküldtek az eljárás lefolytatására illetékes Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Közigazgatási Hatósági Szolgálat részére, valamint hogy az intézkedéskor hatályban lévő jogszabályok értelmében az intézkedést végrehajtó rendőrnek ezen szabálysértés esetén – amennyiben a fent említett technikai eszközzel rendelkezik – mérlegelési joga nincs.

Az intézkedés során M. N. r. ftzls. és az intézkedés alá vont személy részéről a kölcsönös tiszteletadás jellemezte a kommunikációt.

Ezt követően M. N. r. ftzls. utasította az intézkedés alá vont személyt a jogsértés megszüntetésére, valamint tájékoztatta az intézkedésével szembeni panasztételi lehetőségekről (panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy bármely rendőri szervhez, a Budapesti Nyomozó Ügyészséghez vagy a Testülethez.) M. N. r. ftzls. ezt követően az intézkedést befejezte, és az intézkedés alá vont személy a jogsértést megszüntette.

A panaszos mögötti járdaszakaszon és úttesten másik személygépjármű nem parkolt, mely tény bizonyíthatja a rendszeresített PDA eszközzel készített képfelvétel is, amit azonban elektronikusan megküldtek a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Közigazgatási Hatósági Szolgálatához, így nem tudták továbbítani a Testületnek.

Az M. N. r. ftzls. által elmondottak alapján elképzelhető azonban, hogy az intézkedés befejezését követően intézkedés alá vont egy másik személygépjárművet kanyarodási szabályok megsértése miatt, amely intézkedés során az érintettel szemben rendőri figyelmeztetést alkalmazott.

Ezen személlyel szembeni intézkedés azonban irreleváns a panaszos szempontjából, mivel azt az intézkedés más jogsértés miatt foganatosították. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011 (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 9. § (1) bekezdése alapján, a differenciális jogával élve M. N. r. ftzls. figyelmeztetéssel élt ezen másik személlyel szemben.

A r. szds. végül rögzíti, hogy az intézkedés során a panaszos és a rendőr között elhangzottakról nem áll információ rendelkezésre, tekintettel az időmúlásra, valamint arra a tényre, hogy egy rendőr szolgálta során számtalan hasonló rendőri intézkedést hajt végre, mondhatni már-már rutinszerűen, így egy-egy konkrét eset nem ragad meg emlékezetében.

A szabálysértést M. N. r. ftzls., valamint a vele szolgálatot teljesítő Sz. B. polgárőr észlelte.

2) M. N. r. ftzls. 2012. szeptember 11-én kelt jelentésében előadta, hogy a panaszossal szemben vélhetőleg az általa megjelölt időben a Bp. IV. kerület, P. út 3 szám előtt hajtott végre rendőri intézkedést. A szolgálatirányító parancsnoki feladatai teljesítése során tapasztalta, hogy a fenti cím előtti járdaszakaszon, annak teljes terjedelmét elfoglalva parkol egy gépkocsi. A járművezető ezáltal megszegte a KRESZ 40. § (8) bekezdésben foglaltakat. Mivel a járművezető nem tartózkodott a helyszínen, az érvényben lévő Kkt. 21. §-ban foglaltaknak megfelelően a jármű üzembentartójával szembeni közigazgatási bírság kiszabása érdekében intézkedett a r. ftzls., és a helyszínen megjelentésre utasított egy rendőrjárórt. A jogsértés észlelését a helyszínre érkező L. P. r. törm. rendszeresített PDA eszközzel rögzítette, mely felvételt elektronikus úton a központi rendszerbe napi zárással feltöltötte.

Az intézkedés során megjelentő járművezetőt az Rtv. előírásainak megfelelően vont a intézkedés alá. Az intézkedés során a kommunikációt a kölcsönös tisztelet jellemezte, a panaszost a r. ftzls. közigazgatási bírság kiszabásával kapcsolatosan is a tájékoztatásban részesítette.

A r. ftzls. az általa vezetett, szolgálati jelleg nélküli szolgálati gépkocsival látott el szolgálatot Sz. B. polgárőr biztosításával. Öltözete az előírásnak megfelelő szolgálati bevetési öltözet volt. A panaszos által intézkedő rendőrként megjelölt rendőr ezáltal Sz. B. polgárőr lehetett, akin „Polgárőrség” feliratú fehér színű póló volt, de maroklőfegyverrel nem rendelkezik. A r. ftzls. által folytatott priorálás során nevezett a gépkocsizó járőrrel közös szolgálatot ellátó szintén formaruházatban lévő H. S. polgárőr kulturált hangnemben tájékoztatta, hogy a jármű előtt kb. 10-m-re található az ingyenes őrzött parkoló. Az intézkedést követően a panaszost utasította a r. ftzls. a jogsértés megszüntetésére, melynek eltávozva eleget tett.

A panaszos által vezetett gépkocsi mögött másik gépkocsi nem parkolt, amely tényt alátámasztja a PDA-val rögzített fénykép. Elképzelhető azonban, hogy ezen időben intézkedés alá vont a r. ftzls. a kanyarodási szabályok megsértése miatt egy másik gépkocsivezetőt, amely intézkedést figyelmeztetéssel zárta le a r. ftzls., ám álláspontja szerint mindez a panaszos szempontjából irreleváns.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve a XV. foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt értékelte, hogy a hatásköre alapján valamennyi panaszosi sérelem kivizsgálását elvégezheti-e.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület csak azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz, nem veheti át azonban a szabálysértési hatóság szerepét, így nem rendelkezik felhatalmazással annak megállapítására, hogy a panaszos a rendőri intézkedést megelőzően követett-e el szabálysértést.

A Testület ezért nem vizsgálta, hogy a panaszos az intézkedést megelőző magatartásával megvalósított-e szabálysértést.

b) Az Rtv. 92. § (2)- (3) bekezdése szerint akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez. A cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

Mindezen rendelkezésekre tekintettel a Testület nem vizsgálta a panasz azon részét, miszerint a rendőri fellépés félelmet keltett a panaszos barátnőjében, mivel e vonatkozásban a fenti szabályok értelmében csupán a panaszos barátnője terjeszthetett volna elő panaszt, vagy meghatalmazás alapján járhatott volna el a panaszos a barátnője képviseletében.

A Testület tehát nem vizsgálta, hogy a rendőr a fellépésének módjával félelmet kelthetett-e a panaszos barátnőjében.

A panaszos előadása és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel – a Testület megvizsgálta a panaszos igazoltatását, a rendőrök által a panaszossal szemben használt hangnemet, azt, hogy a rendőri intézkedés megfelelt-e a részrehajlás-mentes eljárás követelményeinek.

2) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a panaszost a rendőrök indokoltan vonták-e intézkedés alá.

a) A Testület ennek keretében először azt vizsgálta, hogy fennállt-e a rendőrség intézkedési kötelezettsége az adott szituációban.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése a rendőr intézkedési kötelezettségével kapcsolatosan a következőket rögzíti: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése azzal egészíti ki, hogy a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy

b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A megállás szabályait a KRESZ 40. §-a akként rendezi, hogy járművel megállni - ha közúti jelzésből vagy a (2)-(5) bekezdés rendelkezéséből más nem következik - csak az úttest menetirány szerinti jobb szélén, azzal párhuzamosan, egy sorban szabad. A megállást irányjelzéssel jelezni kell.

A járdán - részben vagy teljes terjedelemben - csak akkor szabad megállni, ha

- a) azt jelzőtábla vagy útburkolati jel megengedi,
- b) a jármű a járda szélességének legfeljebb a felét foglalja el,
- c) a járdán a gyalogosok közlekedésére legalább 1,5 méter szabadon marad, és
- d) a jármű tengelyterhelése az 1000 kg-ot nem haladja meg.

A Kkt. 20. § (1) k) pontja szerint a Kkt-ban, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban a közúti közlekedési szabályok közül

- ka) a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”),
- kb) a biztonsági öv használatára,
- kc) a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire,
- kd) a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”)
- ke) a vasúti átjárón való áthaladásra,
- kf) a járművel történő megállásra és várakozásra,
- kg) a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra
- kh) az autópálya leálló sávjának igénybevitelére vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetőek.

A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság, a munkaügyi hatóság és a közterület-felügyelet jogosult.

A 21. § (1) bekezdés d) pontja szerint a gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel a járművel történő megállásra és várakozásra vonatkozó - külön jogszabályban meghatározott - egyes előírásokat betartsák.

A (2) bekezdés szerint, ha az (1) bekezdés szerinti egyes előírásokat megszegik, az üzemben tartóval, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személlyel szemben 30 000 forinttól 300 000 forintig terjedő közigazgatási bírságot kell kiszabni. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegét a Kormány rendeletben határozza meg. Amennyiben egy cselekménnyel több előírást szegnek meg és azt egy eljárásban bírálják el, a kiszabandó bírság összegét az egyes szabályszegésekhez rendelt bírságösszegek összegeként kell megállapítani.

(2a) Amennyiben a 20. § (1) bekezdés k) pontjában foglalt szabályszegést elkövető kiléte a helyszíni intézkedés, vagy a közigazgatási hatósági eljárásban ismertté válik, a (2) bekezdésben meghatározott bírság helyett a jármű vezetőjével szemben a 20. § (4) bekezdés szerinti bírságot kell kiszabni.

A Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését –

olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

A konkrét esetben a felek egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy az intézkedés előzményeként a panaszos a gépkocsijával felparkolt a járdára, noha az utcában megállni tilos tábla volt elhelyezve, majd ott hagyta a gépjárművét.

Annak megállapítása, hogy a járdán parkolás indokolatlanul, vagy olyan módon történt, amely nem felelt meg a KRESZ fent hivatkozott, 40. §-ban rögzített követelményeinek, a szabálysértési hatóság feladata. A Testület csupán annak vizsgálatára jogosult, hogy az adott helyzetben felmerülhetett-e a később intézkedő rendőrben az a gyanú, hogy a megállás módja nem volt szabályszerű.

Anélkül tehát, hogy a szabálysértés elkövetésének a kérdésében állást foglalt volna, a Testület a fenti jogszabályi rendelkezések ismeretében arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos cselekménye felvetette a jogellenes cselekmény elkövetésének legalább azt a minimális szintű gyanúját, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos magatartásával összefüggő, szabálysértés elkövetésére utaló gyanú alapján a rendőrök oldalán a vizsgált esetben intézkedési kötelezettsége keletkezett, eljárásukhoz kellő alapot szolgáltatott.

b) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy az intézkedés során hat-hét rendőr lépett fel vele szemben.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy M. N. r. ftzls. szolgálatirányító parancsnoki feladata teljesítése során (melyet Sz. B. polgárőr biztosításával látott el) tapasztalta, hogy a Budapest IV. kerület, P. út. 3. sz. előtti járdaszakaszon annak teljes terjedelmét elfoglalva parkol egy gépkocsi. A járművezető ezáltal megszegte a KRESZ 40. § (8) bekezdésben foglaltakat. Mivel a járművezető nem tartózkodott a helyszínen, az érvényben lévő Kkt. 21. §-ban foglaltaknak megfelelően a jármű üzembentartójával szembeni közigazgatási bírság kiszabása érdekében intézkedett a r. ftzls. és a helyszínen megjelentésre utasított egy rendőrrjárórt. A jogsértés észlelését a helyszínre érkező L. P. r. törm. a rendszeresített PDA eszközzel rögzítette, mely felvételt elektronikus úton a központi rendszerbe napi zárással feltöltötte. A gépkocsizó járőrrel közös szolgálatot ellátó, szintén formaruházatban lévő H. S. polgárőr kulturált hangnemben tájékoztatta a panaszost, hogy a jármű előtt kb. 10-m-re található az ingyenes őrzött parkoló.

A Kkt. 21. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság kiszabásának kizárólag a külön jogszabály szerinti technikai eszközzel készített és továbbított felvétellel dokumentált szabályszegés esetén van helye.

A Testület vizsgálata során figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ban szabályozott általános jellegű arányossági követelményre is, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az

eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A rendőri előadásból kitűnik, hogy a helyszínen négy személy volt jelen a panaszoson és társain kívül, két rendőr, illetve két polgárőr. A rendőri jelentésekből az is kitűnik, hogy a gépkocsizó járőr helyszínre irányítására azért volt szükség, hogy a gépkocsi szabálytalan elhelyezkedését technikai eszközzel rögzítsék, ugyanis az így keletkező bizonyíték elengedhetetlen a közigazgatási eljárás lefolytatásához.

A Testület elfogadta a rendőrség azon előadását, hogy a hatályos jogszabályok alapján szükséges volt a szabálysértő magatartás technikai eszközzel történő rögzítése, ezért kellett egy azzal rendelkező gépkocsizó járőrt helyszínre irányítani. Mindezek alapján – figyelemmel az Rtv. 15. § előírásaira – a Testület nem találta eltúlzottnak a panaszossal és társával szemben fellépő rendőri erők létszámát.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

2) A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben intézkedő rendőr nem köszönt az intézkedés kezdetén.

A rendőri jelentés ezzel szemben azt rögzíti, hogy az intézkedés során megjelent a személygépkocsinál a jármű vezetője (a panaszos), akit ekkor M. N. r. ftzls. rendőri intézkedés alá vont az Rtv. 20. §-ában foglaltak alapján, napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét, rendfokozatát és beosztását, majd közölte az intézkedés alá vont személlyel intézkedésének a célját.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. A V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően továbbá a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni a törvény szerinti panasz lehetőségéről.

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése szerint az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

A felek előadásai – ahogy az fent olvasható – számos ellentmondást tartalmaznak, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőr eljárása kezdetekor köszönt-e.

A Testület álláspontja szerint – függetlenül attól, hogy utóbb nem rekonstruálható a szűkös bizonyítékok alapján a szolgálati fellépés pontos módja – panaszos oldalán akkor sem merült volna fel alapjogsérelem a köszönés elmaradása miatt, ha az események akként játszódtak le, ahogyan azt a panaszos előadta.

Mindezek alapján a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem állapította meg.

3) A panaszos kifogásolta azt is, amilyen hangnemben a r. ftzls. beszélt vele az intézkedés során.

Ezzel összefüggésben azt rögzítette, hogy az intézkedő r. ftzls. gúnyos, sértő megjegyzéseket tett rá, illetve közölte, hogy a panaszos ne nézze őt hülyének, amikor a panaszos kifejtette a megállás helyességére vonatkozó érveit.

Ezzel szemben a rendőrök úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedés során végig kulturált hangnemben beszéltek a panaszossal, kommunikációjukat a kölcsönös tiszteletadás jellemezte.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A konkrét esetben azt tapasztalta a Testület, hogy a tanúsított bánásmód és az alkalmazott hangnem tekintetében a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai egymással ellentmondásban vannak, ami további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában a nem volt feloldható.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szembeni fellépés során a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

4) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr nem viselt a ruházatán azonosítót, és csak egy fehér rendőrség feliratú pólót hordott.

A rendőri jelentések ezzel szemben rögzítik, hogy az intézkedő r. ftzls. öltözete az előírásoknak megfelelően szolgálati bevetési öltözet volt, rajta állományjelzővel, rendfokozati jelzővel, valamint himzett azonosító számával. A rendőrrel együtt teljesített szolgálatot egy polgárőr, aki polgárőrség feliratú fehér pólót viselt.

E körben a Testület utal az Rtv. fentebb hivatkozott 20. §-ára, illetve a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasítás 32. pontjára, ami szerint a hivatásos állományúnak a hímzett azonosító viselése akkor kötelező, ha a szolgálati azonosító jelvényt a Rendőrség, a Rendőrtiszti Főiskola és a rendészeti szakközépiskolák egyenruha ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról szóló 12/2009. (IV. 30.) IRM rendelet (továbbiakban: Rendelet) 50. §-ának (3) bekezdésében meghatározott tasakban viseli. Ezekben az esetekben a hímzett azonosítót:

- a) a bevetési zubbonyon jobb oldalt, a zseben, középen a húzózár fölött,
- b) a 65M zubbonyon jobb oldalt, a zsebfedős zseb zsebfedőjén, középen,
- c) a bevetési dzsekin jobb oldalt, a „RENDŐRSÉG” felirattal egyvonalban, középen,
- d) a 65M kabáton a mellvonal magasságában, jobb oldalt középen,
- e) a testvédőn jobb oldalt a mellvonal magasságában, középen,
- f) bevetési kabáton és bevetési huzatruhán jobboldalon a tépőzáron kell viselni.

Ezen Rendeletet a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint a hivatásos tűzoltóságok egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról szóló 14/2010. (XII. 31.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) 58. § (2) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte 2011. január 1-től.

A BM rendelet 54. § (1) bekezdése szerint a szolgálati azonosító jelvényt a szolgálati, a gyakorló, a speciális ruházaton és a láthatósági átvetőn kell viselni. „(2) A hivatásos állomány a szolgálati azonosító jelvényt - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - az egyenruházati felsőruházatok mellzsebében, bal oldalt a zsebfedő alatt, a rögzítő gombjára gombolva, annak hiányában képzeletbeli helyére tűzve kell viselni. A szolgálati azonosító jelvényt a zsebtakaró alsó széle alá úgy kell feltűzni, hogy az a zseb függőleges középvonalával egybeessen.

(3) A testvédő készlet használatakor és csak akkor a szolgálati azonosító jelvényt a gyakorló téli dzseki és a gyakorló zubbony bal karjának tasakjában kell hordani.

55. § (1) A rendőrségi hímzett azonosító a szolgálati azonosító jelvény számát tartalmazó ruházati felszerelés, amely a gyakorló öltözetet viselő állomány részére, valamint a szolgálati azonosító jelvény láthatóságát nem biztosító felszerelés viselése esetén biztosítja az egyenruhát viselő állomány azonosíthatóságát.

(2) A rendőrségi hímzett azonosítót

a) a 10M egységes rendészeti gyakorló zubbonyon jobb oldalt, a zseben, középen a húzózár fölött,

b) a 10M egységes rendészeti gyakorló dzsekin jobb oldalt, a „RENDŐRSÉG” felirattal egyvonalban, középen, vagy

c) a testvédőn jobb oldalt a mellvonal magasságában, középen kell viselni.”

A jelen esetben a panaszos, illetve a rendőr előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban a tekintetben, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőr milyen ruházatban volt, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 20. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

6) A panaszos kifogásai miatt a Testület a részrehajlás-mentes eljárás követelményének az érvényesülése szempontjából is indokoltnak tartotta vizsgálni a rendőri intézkedést.

A rendőrt megillető törvényes jogosítványok esetleges részrehajló alkalmazását a Testületnek vizsgálnia kellett részben az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdésében foglalt kötelezettség alapján, részben azért, mert az Rtv. 92. §-a szerint a Testület az alapjogsérelem megállapításáról dönt, ebbe a körbe pedig az Alaptörvény XV. cikkében előírt megkülönböztetési tilalom is beletartozik. Mindezek alapján leszögezhető: a jogszerű rendőri fellépéshez szükséges, hogy a rendőrség jogellenes megkülönböztetés nélkül éljen a rendelkezésére álló jogszabályi felhatalmazásokkal.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése általános jelleggel írja elő a részrehajlás intézkedés kötelezettségét. („A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”)

a) A panaszos kifogásolta, hogy vele szemben közigazgatási eljárást indítottak, míg egy másik szabálytalankodót csak szóbeli figyelmeztetésben részesített a rendőr.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy az intézkedéskor hatályban lévő jogszabályok értelmében az intézkedést végrehajtó rendőrnek a Kkt. 21.§-ban megjelölt szabálysértés esetén nincs differenciálási joga, amennyiben rendelkezésére áll technikai eszköz és az ügyet továbbítani kell a Vas Megyei Rendőrkapitányságra. A panaszos által vezetett gépkocsi mögött másik gépkocsi nem parkolt, amely tényt alátámasztja a PDA-val rögzített fénykép. Elképzelhető azonban, hogy ezen időben intézkedés alá vont a r. ftzls. a kanyarodási szabályok megsértése miatt egy másik gépkocsivezetőt, amely intézkedést figyelmeztetéssel zárta a r. ftzls.

A rendőri jelentések és a hivatkozott joganyag alapján megállapítható, hogy amennyiben felmerül a Kkt. 20-21.§-ban meghatározott, közigazgatási bírsággal sújtható szabálysértés, a norma kogens előírásaként kötelezővé teszi a bírság kiszabását.

Más a helyzet azon cselekmény esetében, amit a panaszos által észlelt másik gépkocsivezető követett el. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1)-(2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-e szerint aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A fenti törvény 39. § (1) bekezdése szerint a rendőrség az e törvényben meghatározott feltételek esetén bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot. A 20. § (1) bekezdése szerint pedig a figyelmeztetés alkalmazásának akkor van helye, ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és ettől az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható.

A fentiekből tehát kitűnik, hogy míg a Kkt. 20-21. §-ban meghatározott szabálysértések esetén kötelező az objektív felelőségen álló közigazgatási eljárás megindítása, addig a Szabs. tv.-ben meghatározott szabálysértések esetében a rendőr a helyszíni bírságolás helyett

figyelmeztetést alkalmazhat, amennyiben a szabálysértés csekély súlyú és a figyelmeztetéstől kellő visszatartó hatás várható.

Amennyiben tehát a panaszos azt észlelte, hogy a másik gépkocsi vezetőjével a rendőrök eltérően járnak el, a különbözőségnek meg volt az indoka. Ez az eltérő eljárás önmagában nem szolgáltatott alapot az intézkedés részrehajlás-mentességének megkérdőjelezésére.

Mindemelett a panaszos nem tudott megjelölni egyéb olyan körülményt sem, amely arra utalna, hogy az intézkedés vele szemben indokolatlanul volt hátrányosabb (vagy a másik intézkedés alá vonttal szemben előnyösebb) volt pusztán azért, mert személye a rendőr számára valami okból ellenszenves volt.

A Testület vizsgálata során sem tudott feltárni olyan körülményt, illetve a fentiek szerint a panaszos nem tudott igazolni olyan tényt, amely alátámasztotta volna, hogy a panaszossal szemben azonos körülmények között indokolatlanul alkalmaztak más, hátrányosabb szankciót a rendőrök, mint a másik gépjárművezetővel szemben.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszossal szembeni intézkedés nem ütközött az Alaptörvény XV. cikkben rögzített diszkrimináció tilalmába.

b) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök nem intézkedtek az utcában feljebb található büfénél étkező, dohányozó, italozó roma személyekkel szemben.

A Testület e körben hivatkozik a fentebb már utalt Rtv. 13. §-ára, illetve a Szolgálati Szabályzat 4. § (2) és (3) bekezdésére, ami szerint a több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani. A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletének értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr az életet, testi épséget és a vagyonszabadságot közvetlenül veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni, azonban az alábbi feladatokat ellátó rendőr az intézkedés végrehajtása helyett intézkedés kezdeményezése érdekében jelentést tesz, ha a szolgálati feladat teljesítésének megszakítása

a) a Magyar Köztársaság védett vezetői vagy kijelölt létesítményei tekintetében jelentkező személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát vagy eredményességét,

b) a terrorelhárítási feladatok végrehajtásának eredményességét,

c) a rendőrség belső bűnmegelőzési és bünfelderítési tevékenységének eredményességét veszélyeztetné.

A panaszos a panaszbeadványában egyáltalán nem tesz arról említést, hogy az általa megjelölt személyek valamilyen szabálysértést, bűncselekményt vagy egyéb jogsértést követtek volna el, amely megalapozta volna a rendőri fellépés szükségességét. A panaszos a beadványában ezen személyek etnikai hovatartozásán túl nem tudott megjelölni olyan magatartást, ami az ő vagy barátnője félelmét okozhatta volna. A panaszos továbbá arról sem tesz említést, hogy jelezte volna a rendőröknek, hogy álláspontja szerint ezen személyekkel szemben rendőri intézkedésre van szükség a magatartásuk miatt.

A rendőri jelentések szintén nem számolnak be arról, hogy a panaszos bármilyen előadást tett volna a büfénél található személyekkel kapcsolatban, vagy arról, hogy a rendőrök bármilyen jogellenes elemet felfedeztek volna az érintettek vonatkozásában.

A Testület álláspontja szerint az egyes személyek szubjektív, a környezetük számára nem érzékelhető félelemérzete, illetve az ilyen a rendőrök tudomására nem hozott, illetve általuk objektív módon nem érzékelhető vagy észlelhető esemény nem lehet alapja a rendőrséggel szembeni „mulasztásos eljárásnak”(azaz rendőri intézkedés elmulasztásának vizsgálatának).

Mindezek alapján a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét, illetve a diszkrimináció tilalmának megsértését nem állapította meg.

IV.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos magatartásával összefüggő, szabálysértés elkövetésére utaló gyanú alapján a rendőrök oldalán a vizsgált esetben intézkedési kötelezettsége keletkezett, eljárásukhoz kellő alapot szolgáltatott.

A Testület nem találta eltúlzottnak a panaszossal és társával szemben fellépő rendőri erők létszámát, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga emiatt nem sérült.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szembeni fellépés során a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét nem tudta megállapítani. A Testület szintén állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 20. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök eljárásuk során nem sértették meg a részrehajlásmentes intézkedés követelmény, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét, illetve a diszkrimináció tilalmának megsértését nem állapította meg.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. november 28.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET